

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 509

Yleiskaavoituksen työohjelma 2025–2029

TRE:5770/10.02.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Liitteenä oleva yleiskaavoituksen työohjelma vuosille 2025–2029
hyväksytään.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle ja yleiskaavapäällikkö Pia Hastiolle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereella yleiskaavoja on laadittu ja päivitetty valtuustokausittain kaupungin kasvun ja kehityksen varmistamiseksi. Kantakaupungin yleiskaavatilanne on pääosin ajantasainen. Kuluvalla valtuustokaudella laaditaan uutta eteläistä kaupunkikehityssuuntaa koskeva vaiheyleiskaava. Muun kantakaupungin osalta ei ole nähtävissä tarpeita, joiden vuoksi yleiskaavaa tulisi tarkistaa. Pohjois-Tampereen osalta tarvittava maankäytön kehittäminen voi tukeutua alueen voimassa oleviin kaavoihin.

Kantakaupunki

Ydinkeskustan alueella on voimassa keskustan strateginen osayleiskaava, jossa esitetään tavoitteet muun muassa korttelikehittämiseen, maanalaisen pysäköinnin ja joukkoliikenteen kehittämiseen sekä jalankulkuympäristöjen kehittämiseen. Osayleiskaavaa täydennettiin valtuustokauden 2021–2025 vaiheyleiskaavan teemojen, kuten ilmastonmuutokseen sopeutuminen, osalta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muun kantakaupungin alueen yleiskaavoja on laadittu kolmella edellisellä valtuustokaudella. Valtuustokaudella 2013–2017 Kantakaupungin yleiskaava 2040 keskeinen tavoite oli ohjata suurin osa tavoitellusta noin 60 000 asukkaan kasvusta hallitusti ja tasapainoisesti ydinkeskustan länsi- ja itäpuolille. Samalla yleiskaavoituksessa siirryttiin strategisempaan esitystapaan aikaisempien aluevarausyleiskaavojen laatimisen sijaan. Tampereen kantakaupunki on kertaalleen kaavoitettu ja rakennettu. Tällaisessa kaupunkirakenteessa muutokset vaativat tavoitteiden ja olemassa olevien reunaehtoien tapauskohtaista yhteensovitusta, joka onnistuu parhaiten yleiskaavaa tarkemmalla asemakaavatasolla. Aluevarausyleiskaavoja ei ole pidetty resurssien järkevän käytön kannalta tarkoituksenmukaisina. Vaaditut selvitykset vievät aikaa ja kaavaprosessin kesto johtaa siihen, että aluevarausyleiskaava vanhenee eikä pysy ajantasaisena.

Valtuustokaudella 2017-2021 kantakaupungin vaiheyleiskaavan tavoitteet koskivat kasvun kohdistamista kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen vyöhykkeelle. Yleiskaavassa oli aikaisempaa vahvempi painotus joukkoliikenteen kehittämiseen, ja siinä osoitettiin yhdeksän uutta mahdollista lähijunaseisaketta aikaisempien kolmen seisakevarauksen lisäksi. Raitiontien jatkolinjat esitettiin Pirkkalaan ja Koilliskeskukseen. Ohjeellinen raitiotie osoitettiin Vuorekseen sekä Ylöjärven ja Lamminrahkan suuntiin.

Valtuustokauden 2021–2025 vaiheyleiskaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 19.5.2025, ja se tuli voimaan heinäkuussa 2025. Yleiskaavan teemoina olivat ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä viherympäristö ja vapaa-ajanpalvelut kantakaupungissa. Lisäksi vaiheyleiskaavassa laadittiin neljälle osa-alueelle kehittämistavoitteita.

Pohjois-Tampere

Pohjoisella maaseutualueella on voimassa koko alueen kattava Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava sekä aiemmin laaditut kylien osayleiskaavat. Aitolahti-Teisko rantayleiskaava koskee laajasti ranta-alueita. Lisäksi alueella on voimassa asema- ja ranta-asemakaavoja sekä Nurmin osayleiskaava, joka on laadittu asemakaavoituksen pohjaksi.

Nykyistä rakentamista voidaan ohjata riittävällä tavalla voimassa olevien kaavojen pohjalta tapauskohtaisilla sijoittamisluvilla ja ranta-alueiden osalta poikkeamispäätöksillä. Koko aluetta koskevan strategisen yleiskaavan mahdollistama aikaisempaa tiiviimpi maankäyttö ja lomarakennusten käyttötarkoitusten muutokset edellyttävät seuranta mahdollisen taajamakehityksen laajentumisesta. Tampereen Veden tavoite yhdysvesijohdon ja viemärin rakentamisesta Kämmenniemestä Nurmiin voi aiheuttaa lisääntyvää infraan tukeutuvaa rakentamishalukkuutta. Yhdyskuntarakennetta ja sen kehitystä kuvaavan vuosittaisen yhdyskuntalautakunnalle tehtävän raportoinnin perusteella arvioidaan tarve aluekohtaisten tarkempien selvitysten tai kaavatyön käynnistämiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Yleiskaavatyö valtuustokaudella 2025–2029

Tampereen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.11.2025 Tekemisen kaupunki -kaupunkistrategian. Maankäytön suunnittelun osalta strategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa. Valtuustokauden yleiskaavatyönä valmistellaan uuden eteläisen kaupunkikehittämissuunnan vaiheyleiskaava. Laadittava yleiskaavatyö pohjautuu Ilmari Nurmisen 'Tulevaisuus tehdään yhdessä' pormestariohjelman tavoitteeseen edistää eteläisen kasvusuunnan ja Hatanpään järjestelyratapihan kehittämistä tulevaisuuden käyttötarkoituksiin.

Alueelle sijoittuvan teollisen toiminnan sekä VAK-ratapihan poistuessa alueelta vapautuu maa-alueita monipuolisemman ja tiiviimmän kaupunkirakentamisen käyttöön. Vaiheyleiskaava tarkentaa voimassa olevaa yleiskaavaa, jotta alueen kehittämistavoitteet sekä mahdollisesti alueelle jäävät toiminnot ja ympäristön reunaehdot voidaan sovittaa lähivuosina käynnistytävissä alueen maankäytön muutoksessa yhteen. Maankäytön muutos tulee toteuttaa hallitusti ja vaiheittain siten, että uudistuva alue tukee Tampereen ja koko kaupunkiseudun tavoitteita. Keskustan läheisyys ja raitiotien rakentaminen Pirkkalaan aiheuttavat maankäytön muutospainetta ja Metso-Lokomon alueen ympäristön uudistava asemakaava on sisällytetty asemakaavoituksen työohjelmaan vuosille 2026–2030.

Kuluvalle valtuustokaudella yleiskaavatyön toisena teemana edistetään strategian tavoitteita laatimalla maankäyttöpolitiikan linjaukset, jotka konkretisoivat voimassa olevan yleiskaavan toteuttamista. Strategian kestävyystavoitteet ovat maankäyttöpolitiikan keskeisintä sisältöä määrittämällä valinnat ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Maankäyttöpolitiikka varmistaa osaltaan myös strategian hyvinvointi- ja vetovoimatavoitteiden sisällyttämisen maankäytön suunnitteluprosesseihin.

Valmisteluprosessi

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa toteutussuunnitelmissa. Valtuustokaudella tehtävä yleiskaavatyö on osa yhdyskuntalautakunnan ja joukkoliikennelautakunnan strategian toteutussuunnitelmaa.

Vaiheyleiskaavan laatimisesta uudelle eteläisen kaupunkikehityksen suunnalle vastaa kaupunkiympäristön palvelualueella yleiskaavoitusyksikkö. Yleiskaavatyössä tulee huomioiduksi laajasti palvelualueiden eri yksiköiden tehtäväalueet. Lisäksi eteläistä kaupunkikehityksen uutta suuntaa koskevan seudullisen yhteistyön tueksi tulee perustettavaksi strateginen kehitysohjelma.

Kaupunginhallitus käynnistää yleiskaavatyön valtuuston määrittämissä kohteissa. Yleispiirteisen maankäytön ja liikennejärjestelmän strategisesta ohjauksesta vastaa hallintosäännön 14 §:n 1 momentin 19)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ja 21) -kohtien perusteella kaupunginhallitus. Työn etenemistä ohjaa ja kaavavaiheiden nähtäville asettamisesta päättää yhdyskuntalautakunta. Perustettavaa kehitysohjelmaa toteutetaan kaupunginhallituksen ohjauksessa.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Pekka Salmi, Lauri Savisaari, Jukka Lindfors, Mika Periviita, Kati Skippari, Milko Tietäväinen, Tero Tenhunen, Elina Karppinen, Ari Vandell, Marika Viinanen, Pia Hastio

Liitteet

1 Kh 1.12.2025 Yleiskaavoituksen työohjelma 2025–2029

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§509

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)